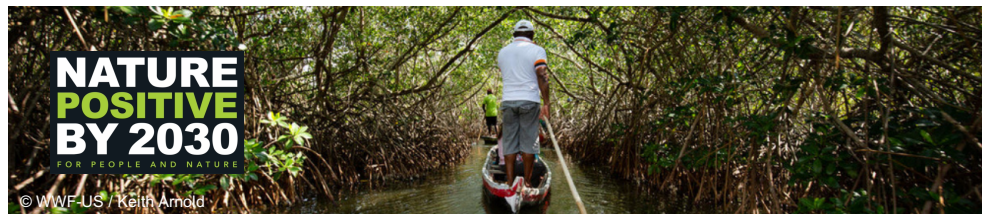

A photograph of a mangrove forest. In the foreground, the white and orange-painted edge of a boat is visible. A man in a white polo shirt, grey shorts, and a white cap is standing in the boat, holding a long wooden pole. He is looking towards a narrow waterway lined with dense mangrove trees. Another person in a bright green shirt is visible further down the waterway. The sky is bright, and sunlight filters through the dense canopy of green leaves and brown branches.

NATURPOSITIV INNEN 2030: KUNMING-PLANEN FOR NATUR OG MENNESKER 2021-2030 DISKUSJONSNOTAT

JANUAR 2021

BAKGRUNN

Vitenskapen har aldri vært tydeligere: [IPBES \(2019\)](#) har beskrevet den akselererende naturkrisen og de forferdelige konsekvensene av den. WWFs [Living Planet Report \(2020\)](#) har avdekket at de globale bestandene av virveldyr i gjennomsnitt er blitt to tredeler mindre på under 50 år, langt på vei som følge av de samme miljøødeleggelserne som bidrar til fremveksten av zoonotiske sykdommer som COVID-19. Rapporten [Global Biodiversity Outlook 5](#) (GBO5, 2020) har vist at landene samlet sett har mislykkes med å nå Aichi-målene. Rapportens konklusjon er at den manglende måloppnåelsen skyldes ansvarsfraskrivelse.

I september 2020 samlet verdens ledere seg for å uttrykke sitt engasjement for å løse krisen planeten er i, ved FNs toppmøte om biomangfold (Summit on Biodiversity). Dette var den største ansamlingen av politiske ledere noensinne som kom sammen for å diskutere tapet av biomangfold. Samtidig ga statsoverhoder og statsledere fra flere enn 65 land fra alle verdens regioner, i tillegg til Europakommisjonens president, sin tilslutning til [Leaders' Pledge for Nature](#), som handler om å reversere tapet av biologisk mangfold innen 2030 og sikre en bærekraftig utvikling. Antallet signaturer fortsetter å vokse, og lederne sender et unisont signal om å styrke det globale ambisjonsnivået, og oppfordrer andre til å justere sine ambisjoner for naturen, klimaet og menneskeheten etter omfanget av den pågående krisen. Naturen har aldri før stått så høyt på den politiske dagsorden. I et særskilt uttrykk for sin voksende bekymring, og som et momentum for endringer på tvers av ulike samfunn, har hundrevis av globale organisasjoner som jobber for interesser som handler om langt mer enn naturvern, begynt å kreve [strakstiltak for naturen](#) for å beskytte menneskenes og planetens helse.

Disse erklæringene skaper et driv for de strakstiltakene som må til for å stanse og begynne å reversere tapet av biomangfold, slik at man kan oppnå en naturpositiv verden innen 2030, til beste for alle mennesker og for planeten. Det kan føre til at vi har mer natur i 2030 enn vi har i dag, takket være bedringer av artenes, bestandenes og økosystemenes helse, mangfold og motstandsdyktighet. Nøkkelen er modigere og mer ambisiøse bevaringstiltak, f.eks. å øke omfanget av og forbedre forvaltningen av vernede områder eller å styrke restaureringsarbeidet og bevaringsarbeidet på landskapsnivå. Men vernetiltak kan ikke alene reversere tapet av natur. Vi har et akutt behov for å legge om produksjons- og forbruksmønsteret vårt, særlig måten vi fremstiller og konsumerer maten vår på, men også i andre produktive sektorer, for eksempel skogbruk, fiskerier, infrastruktur og energi, og i råvare-, produksjons- og finanssektoren. Slike omstillinger må være rettferdige – ved at kostnader og goder fordeles på en rimelig og upartisk måte – og de må skje med en gang for å redusere risikoen for at det oppstår større og irreversible skader (f.eks. utryddelse av arter, nye pandemier) eller at restaureringskostnadene blir enda større.

INNHOLD

Bakgrunn	2
Nøkkelpunkter i notatet	3
Om dette dokumentet	7
Kunming-planen	
Innledning	8
Endringsteori	9
Infografikk	11
Formål	11
Målbare resultatmål	12
Målbare handlingsmål	13
Essensielle forutsetninger	18
Roller og ansvarsområder	19
Kommunikasjon og rekkevidde	20

Nøkkelpunkter i diskusjonsnotatet

Dette diskusjonsnotatet, *Kunming-planen for natur og mennesker*, presenterer WWFs forslag til et omfattende og målbart rammeverk for omstilling etter 2020 (Post-2020 Global Biodiversity Framework), og som kan tas i bruk straks det er vedtatt. Vi håper dokumentet vil være nyttig og inspirere partene til å utforme og vedta et rammeverk som virkelig leverer for naturen og menneskeheten. Vi håper også at partene tar med seg et av hovedpoengene med GBO5, nemlig hvor viktig det er at rammeverket støttes av offentlige myndigheter på alle nivåer, anført av nasjonale myndigheter.

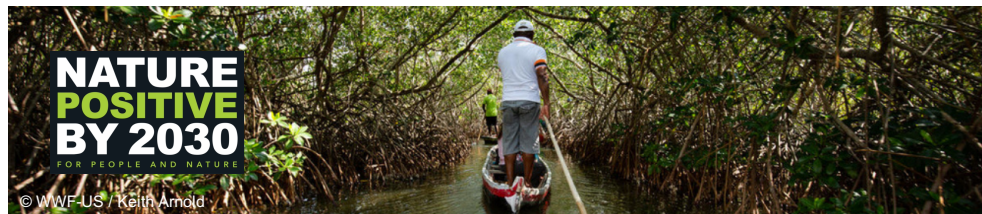
Notatet inneholder forslag til målsettinger som vil legge til rette for den nødvendige omstillingen, blant annet med et fundamentalt skifte i pengestrømmene slik at de har en positiv innvirkning på naturen. Det foreslår også en gjennomføringsmekanisme som vil gi vesentlig større åpenhet og ansvarlighet.

Som et utgangspunkt for Kunming-planen er det foreslått en formålserklæring for 2030:

INNEN 2030 STOPPE OG REVERSERE TAPET AV BIOMANGFOLD FOR Å OPPNÅ EN NATURPOSITIV VERDEN OG LEGGE TIL RETTE FOR EN RESTAURERING AV NATUREN, TIL BESTE FOR ALLE MENNESKER OG FOR PLANETEN.

Kunming-planen foreslår å bruke seks målbare **resultatmål**. Samtlige mål tar utgangspunkt i 2020, med mindre det er behov for større ambisjoner. I så fall bør man bruke et bedre egnet år med tilgjengelige data som referanse.

**VERNETILTAK KAN IKKE ALENE
REVERSERE TAPET AV NATUR. VI
HAR ET AKUTT BEHOV FOR Å
LEGGES OM PRODUKSJONS- OG
FORBRUKSMØNSTERET VÅRT, OG
SÆRLIG MÅTEN VI FREMSTILLER
OG KONSUMERER MATEN PÅ.**

De seks målene

A. Økosystemer

Innen 2030 har arealene med sunne og motstandsdyktige økosystemer i ferskvann, til havs og til lands økt med 5 %, og integriteten, sammenkoblingen og forvaltningen av dem er forbedret, noe som gir naturbaserte løsninger¹ på samfunns mål.

B. Arter

Fra og med 2020 skal ingen arter dø ut som følge av menneskelig aktivitet, og innen 2030 har tilstanden til minst 30 % av truede arter forbedret seg, mens den gjennomsnittlige størrelsen på bestandene av stedege arter er økt med 20 %.

C. Bærekraftig bruk

Innen 2030 er miljøavtrykket fra produksjon og forbruk halvert.

D. Alle mennesker nyter godt av naturens goder

Innen 2030 er naturens goder tilgjengelige for alle mennesker, både dagens og fremtidige generasjoner. Denne tilgangen er blitt sikret og forsterket på en bærekraftig måte og blir rettferdig fordelt, noe som bidrar til realiseringen av retten til et trygt, rent, sunt og bærekraftig miljø og et stabilt klima for alle, og til å redusere risikoene for folkehelsen.

E. Felles tilgang til og fordeling av genetiske ressurser

Innen 2030 er tilgangen til og utnyttelsen av genetiske ressurser og tilhørende tradisjonell kunnskap blitt lovlig og bærekraftig, og godene fra dette er blitt vesentlig forbedret og fordeles på en rettferdig og upartisk måte.

F. Ressurser og støtte til gjennomføringen

Innen 2030 vil all finansiering av biomangfold, både offentlig og privat, så vel som kapasitetsbygging og tekniske overføringer for en effektiv gjennomføring av Kunming-planen ha økt betydelig, samtidig som offentlige og private pengestrømmer er blitt tilpasset de tre målene til Konvensjonen, forsterket og støttet av egnede utviklingsstrategier, pengepolitikk og en effektiv og synergetisk utnyttelse av de finansielle ressursene.

Forslaget inkluderer **23** målbare **handlingsmål** fra Kunming-planen angående problemer som krever konkrete og målbare tiltak innen 2030 for at man skal nå de seks resultatmålene. Målene er oppsummert som følger (se hovedteksten for komplett målspråk):

**KUNMING-PLANEN FORESLÅR Å
BRUKE SEKS MÅLBARE
RESULTATMÅL OG 23
HANDLINGSMÅL. SAMTLIGE MÅL
TAR UTGANGSPUNKT I 2020, MED
MINDRE DET ER BEHOV FOR
STØRRE AMBISJONER. I SÅ FALL
BØR MAN BRUKE ET BEDRE EGNET
ÅR MED TILGJENGELIGE DATA
SOM REFERANSE.**

¹ I tråd med [IUCNs globale standard for naturbaserte løsninger](#).

a) ØKOSYSTEM-FOKUSERTE TILTAK

1. Verneområder og andre beskyttede områder

Innen 2030 skal minst 30 % av planeten beskyttes gjennom effektive og vel sammenkoblede nettverk av verneområder og andre effektive arealbaserte bevaringstiltak (engelsk forkortelse: OECM).

2. Bærekraftig og upartisk forvaltning

Innen 2030 forvalte 100 % av alle økosystemer på en bærekraftig og upartisk måte.

3. Restaurering

Innen 2030 restaurere minst 50 % av det samlede arealet av svekkede økosystemer.

4. Urfolks og lokalbefolkningers rettigheter

Innen 2030 anerkjenne og sikre 100 % av land- og vannområder som styres av urfolk og lokalbefolkninger, for å bevare og på en bærekraftig måte bruke biomangfoldet og respektere deres rett til fritt og informert forhåndssamtykke.

b) ARTS-FOKUSERTE TILTAK

5. Lovlig og bærekraftig bruk

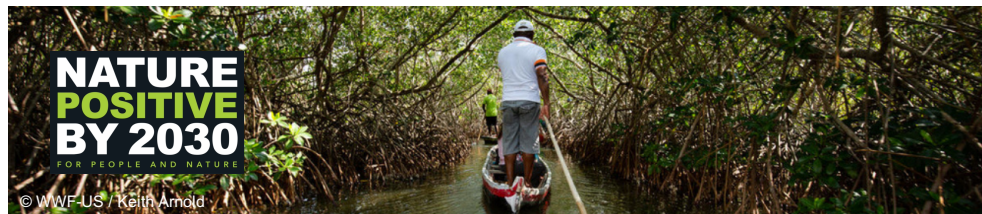
Innen 2030 sørge for at all høsting, handel med og bruk av ville dyr og planter er lovlig, bærekraftig og trygg, og iverksette strakstiltak for å håndtere både etterspørselen etter og forsyningen av ulovlige produkter fra villlevende dyr.

6. Kontroll med invaderende fremmede arter

Innen 2030 redusere omfanget av nye innføringer av fremmede invaderende arter med 50 %, samtidig som man kontrollerer og om mulig reverserer virkningene av dem.

7. Reetablering av arter

Innen 2030 få på plass forvaltningstiltak som muliggjør reetablering og bevaring av ville dyr og planter, og redusere konflikter mellom mennesker og villlevende dyr med minst 50 %.

c) TILTAK RELATERT TIL PRODUKSJONSSEKTORER, MARKEDER OG FINANS

8. Naturpositiv omstilling av økonomisektorer

Innen 2030 gjennomføre sektorspesifikke handlingsplaner for sektorer med høy innvirkning på biomangfoldet, herunder forsyningskjedene deres, for å legge om til en sirkulær økonomi.

9. Endre insentiver og subsidier

Innen 2030 fjerne alle insentiver, herunder subsidier, som er skadelige for biomangfoldet.

10. Omlegging av matsystemer

Innen 2030 legge om matsystemene slik at de bidrar til biomangfoldet og folkehelsen.

11. Bærekraftig infrastruktur

Sørge for en bærekraftig utvikling av infrastrukturen innen 2030.

12. Tilpasse pengestrømmene

Innen 2030 gjennomføre og styrke tiltak for å tilpasse pengestrømmene til målene i Kunming-planen.

13. Bærekraftig forbruk og sirkulærøkonomi

Innen 2030 sørge for at ressursbruken ligger innenfor planetens tålegrenser.

14. Reduksjon av forurensing

Innen 2030 vesentlig redusere forurensingen til nivåer som ikke er skadelige for økosystemenes funksjoner, biomangfoldet og folkehelsen, herunder eliminere plastforurensingen og halvere bruken av biocider.

d) ANDRE SEKTORBESTEMTE POLITISKE VIRKEMIDLER OG TILTAK

15. Integrere biomangfold i helsesektoren

[WWF foreslår at det formuleres et mål på bakgrunn av drøftelsene rundt Global Plan of Action on Biodiversity and Health]

16. Biosikkerhet

Innen 2030 gjennomføre tiltak for å forebygge negative virkninger på planetens tilstand og på folkehelsen som følge av bruk av biomangfold.

17. Motvirkning av og tilpasning til klimaendringer

Innen 2030 gjennomføre tiltak som sikrer at virkningene av klimaendringer på økosystemene minimeres, mens utnyttelsen av naturbaserte løsninger maksimeres.

18. Felles tilgang til og fordeling av genetiske ressurser

Innen 2030 gjennomføre tiltak som sikrer at tilgangen til og godene fra utnyttelse av genetiske ressurser og tilhørende tradisjonell kunnskap blir vesentlig forbedret og fordeles på en rettferdig og upartisk måte.

e) TILTAK SOM STØTTER OG FREMSKYNDER GJENNOMFØRINGEN

19. Engasjement fra hele samfunnet

Innen 2022 etablere eller styrke felles plattformer om biomangfold og andre mekanismer for flere aktører og sektorer.

20. Rettighetsbasert tilnærming

Innen 2030 etablere og gjennomføre politiske rammeverk som garanterer menneskerettighetene ved gjennomføringen av Kunming-planen, og innlemme bruken av tradisjonell kunnskap om urfolk og lokalsamfunn.

21. Tilnærming for alle offentlige myndigheter, naturbaserte løsninger og synergier

Innen 2030 fullt ut integrere verdien av biomangfold i alle sektorielle planer og utviklingsprosesser innen helse, fattigdomsreduksjon, motvirkning av og tilpasning til klimaendringer, og tiltak på alle nivåer, for å frigjøre det fulle potensialet som ligger i naturbaserte løsninger og oppnå maksimale synergieffekter.

22. Ressursmobilisering

Innen 2030 betydelig øke ressursene til gjennomføring av Kunming-planen, herunder med en økning av internasjonale pengestrømmer til utviklingsland [med 100 %], i tillegg til relevant kapasitetsbygging og teknisk og vitenskapelig samarbeid, teknologioverføring og nyskaping.

23. Gjennomføringsmekanisme

Etablere en omfattende gjennomføringsmekanisme med en fireårig syklus: Innen 2022 omsette Kunming-planen og målene dens i relevante nasjonale og regionale planleggingsprosesser, innen 2024 gå gjennom fremskrittene som er gjort med Kunming-planen, og innen 2026 intensivere utarbeidelsen av planer og tiltak på nasjonalt og regionalt nivå.

Diskusjonsnotatet presenterer også dette:

- *Essensielle forutsetninger* som er avgjørende for å oppnå målene. Dette inkluderer:
 - Adekvat *politisk vilje* og anerkjennelse på høyeste myndighetsnivå
 - Effektiv gjennomføring av *bærekraftsmålene for 2030*
 - Anvendelsen av konseptet *telekobling* (telecoupling)
 - Anvendelse av et *bevaringshierarki* for trinnvis foretrukne tiltak
- *Roller, ansvarsområder og åpenhet*, herunder:
 - En sterk og effektiv *gjennomføringsmekanisme*, inkludert en prosess for å 'presentere, revidere og trappe opp' (fra engelsk: present, review, ratchet)
 - En beskrivelse av en *tilnærming* som engasjerer *hele samfunnet*, og av *relaterte roller og ansvarsområder*
- Krav relatert til *kommunikasjon, rekkevidde, bevissthet og utbredelse*

OM DETTE DOKUMENTET

Dette diskusjonsnotatet, *Kunming-planen for natur og mennesker*, presenter WWFs forslag til et omfattende og målbart rammeverk for omstilling etter 2020 (Post-2020 Global Biodiversity Framework), som kan tas i bruk straks det er vedtatt. Diskusjonsnotatet har til formål å identifisere de kritiske punktene som er nødvendige for å oppnå en naturpositiv verden innen 2030.

Dokumentet har ikke til hensikt å lansere helt nye punkter. Det bygger på strukturen til det oppdaterte «nullutkastet» til det globale rammeverket for biomangfold etter 2020². Det bygger også på det vitenskapen sier er nødvendig, erfaringer fra gjennomføringen av Aichi-målene, resultater fra relevante møter så langt (særlig OEWG2) og eldre WWF-dokumenter om rammeverket. (Se f.eks. [her](#) og [her](#).)

Vi håper dokumentet vil være nyttig og inspirere partene til å utforme og vedta et rammeverk som virkelig leverer for naturen og menneskeheten.

Rammeverket og globale helseproblemer

Verden er blitt et annerledes sted siden OEWG2 i februar 2020. Og mens WWF, som så mange andre, kjemper med følgene av pandemien vi er inne i, står tre ting helt klart:

1. Denne pandemien understreker hvor viktig biologisk mangfold er for menneskehetens helse og velvære.
2. Vi må sørge for at det globale rammeverket for biomangfold etter 2020 på en egnet måte tar hensyn til biomangfoldets betydning for helsen, og mer spesifikt bidrar til å redusere risikoen for utbrudd av pandemier.
3. En effektiv gjennomføring av det globale rammeverket for biomangfold etter 2020 vil kunne levere naturbaserte løsninger til mange samfunnsendringer, herunder helserelevante³.

Men som så mange andre aktører diskuterer WWF for tiden hvordan man best skal ta hensyn til disse problemene i rammeverket. Derfor er det satt av en plass i diskusjonsnotatet til å drøfte helseaspektet.

² CBD/POST2020/PREP/2/1, see: <https://www.cbd.int/conferences/post2020/post2020-prep-01/documents>

³ I tråd med [IUCNs globale standard for naturbaserte løsninger](#).

WWF DISKUSJONSNOTAT

KUNMING- PLANEN FOR NATUR OG MENNESKER 2021-2030

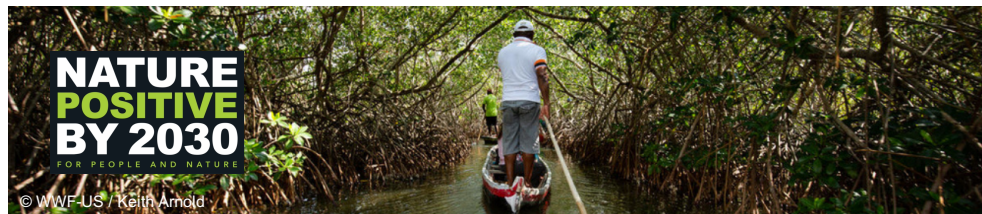
INNLEDNING

Biomangfold og godene det gir er helt grunnleggende for å oppnå og bevare menneskehetens helse og velvære og en sunn planet. Det gir naturbaserte løsninger på mange utfordringer vi står overfor i samfunnet. Trass i den løpende innsatsen som gjøres, svekkes biomangfoldet over hele verden, og denne nedgangen forventes å fortsette eller bli verre hvis ting fortsetter som før.

Vitenskapen har aldri vært tydeligere: [IPBES](#) (2019) har beskrevet den akselererende naturkrisen og de forferdelige konsekvensene av den. WWFs [Living Planet Report \(2020\)](#) har avdekket at de globale bestandene av virveldyr i gjennomsnitt er blitt redusert med to tredeler på mindre enn et halvt århundre, langt på vei som følge av de samme miljøødeleggelserne som bidrar til fremveksten av zoonotiske sykdommer som COVID-19. Rapporten [Global Biodiversity Outlook 5](#) (GBO5, 2020) har vist at landene samlet sett har mislykkes med å nå Aichi-målene. Rapportens konklusjon er at den manglende måloppnåelsen skyldes ansvarsfraskrivelse.

I september 2020 samlet verdens ledere seg for å gi uttrykk for sitt engasjement for å løse krisen planeten er i, i FNs toppmøte om biomangfold (Summit on Biodiversity). Dette var den største ansamlingen av politiske ledere noensinne som kom sammen for å diskutere tapet av biomangfold. Samtidig ga statsoverhoder og statsledere fra flere enn 65 land fra alle verdens regioner, i tillegg til Europakommisjonens president, sin tilslutning til [Leaders' Pledge for Nature](#), som handler om å reversere tapet av biologisk mangfold innen 2030 og sikre en bærekraftig utvikling – med mer oppfølging gjennom året. Dette ble støttet av [appeller](#) fra mange deler av verden. Både forskerne og de politiske lederne forteller hva som må til, og at det er mulig å stoppe og reversere tapet av biomangfold og bli naturpositiv innen 2030.

Den foreslåtte Kunming-planen er et svar på denne krisen og bygger på Strategic Plan for Biodiversity 2011–2020. Formålet er å sette opp en ambisiøs global handlingsplan for å stoppe og reversere tapet av biomangfold og oppnå en naturpositiv verden innen 2030. Kunming-planen prøver å stimulere til raske og fokuserte tiltak fra myndighetene og befolkningen, herunder urfolk og lokalbefolkninger, sivilsamfunnet, kvinner, unge, academia og privat sektor, for å få til en omstilling av samfunnets forhold til naturen ved å bruke en tilnærming som engasjerer hele samfunnet og offentlige myndigheter på alle nivåer. På den måten har Kunming-planen som mål å sikre at en felles visjon om et harmonisk samliv med naturen er oppnådd innen 2050, og å bidra til at man klarer å nå målene i andre multilaterale avtaler, prosesser og instrumenter for biomangfold, herunder UNFCCC, UNCCD og bærekraftsmålene.

**NATURE
POSITIVE
BY 2030**
FOR PEOPLE AND NATURE

© WWF-US / Keith Arnold

WWF
NATURPOSITIV INNEN 2030:
KUNMING-PLANEN FOR NATUR
OG MENNESKER 2021–2030

Denne globale Kunming-planen vil primært gjennomføres på nasjonalt nivå med støttetiltak på subnasjonalt, regionalt og globalt nivå. Et sterkt regionalt og internasjonalt samarbeid vil være avgjørende: Mange store og viktige økosystemer forsvinner raskt; flere av dem strekker seg over flere land. Selv om de skaper globale goder, er noen av disse stedene for tiden utsatt for ødeleggelser. De negative virkningene av global «telekobling» betyr også at det internasjonale samfunnet har et ansvar for at disse overlever.

Notatet har til hensikt å fremme synergier og samordning med relevante prosesser. Det gir en global resultatorientert plan for utviklingen av nasjonale og – der det er relevant – regionale målsettinger og om nasjonale strategier og tiltaksplaner for biomangfold som er nødvendige for å nå disse målene, og for å legge til rette for en regelmessig overvåking og revisjon av fremdriften på globalt nivå.

At man når disse målsettingene er avgjørende for at man skal levere på bærekraftsmålene for 2030 og få realisert retten til et trygt, rent, sunt og bærekraftig miljø for alle.

ENDRINGSTEORIEN

Diskusjonsnotatet bygger på en endringsteori som erkjenner behovet for globale, regionale, nasjonale og lokale politiske strakstiltak for å kunne omstille økonomien og sosiale og økonomiske modeller, slik at man tar tak i de direkte og indirekte årsakene til tap av biomangfold, stopper utviklingen og begynner å reversere den over de neste ti årene (innen 2030).

Det er avgjørende at denne omstillingen gjennomføres for at man skal nå målene med Konvensjonen om biologisk mangfold, dens visjon for 2050 om å «leve i harmoni med naturen», og for å nå bærekraftsmålene for 2030. Denne omstillingen er oppnåelig uten at man trenger å gå på kompromiss med andre samfunns mål.

For å si noe mer detaljert om endringsteorien inneholder Kunming-planen et omfattende sett med punkter som sier noe om (I) *hva vi må få til* (formål og målsettinger) innen 2030 og (II) *hvordan vi kan klare det* (forutsetninger, roller og ansvarsområder, inkludert gjennomføringsmekanisme, kommunikasjon og rekkevidde):

**80 LAND FRA ALLE VERDENS
REGIONER, OG STADIG FLERE, I
TILLEGG TIL EUROPAKOMMISSJONENS
PRESIDENT, HAR SLUTTET SEG TIL
LEADERS' PLEDGE FOR NATURE, SOM
HANDLER OM Å REVERSERE TAPET
AV BIOLOGISK MANGFOLD INNEN
2030 OG SIKRE EN BÆREKRAFTIG
UTVIKLING.**

Hva vi må få til

Forslagene beskriver:

Planens tittel: En tittel som tydelig kommuniserer det overordnede målet med planen: oppnå en naturpositiv verden innen 2030.

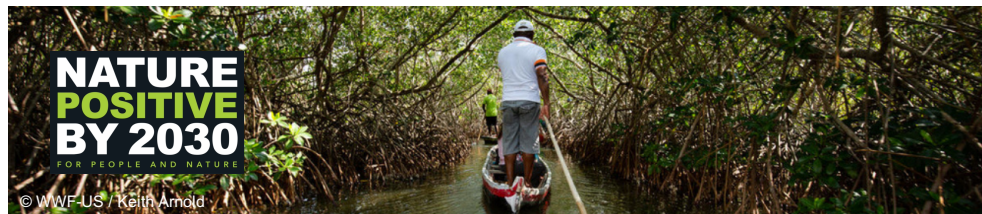
Del A. Formålet for 2030, som gir retningslinjer for hvordan man sammen kan nå målsettingene innen 2030

Del B. Mål for 2030 som fokuserer på hovedresultatene. Målene er (1) målbare; (2) for 2030; (3) utformet for at man i fellesskap skal få til den omstillingen som er nødvendig for å reversere tapet av biomangfold innen 2030; (4) samkjørt med målene til Konvensjonen (CBD). Dagens situasjon viser at det haster, og den begrensede tiden vi har til å forhandle, krever at vi konsentrerer oss om målene for 2030. Målene må være målbare opp mot noen hovedindikatorer for at man skal kunne spore fremdriften og holde alle aktørene ansvarlig.

Del C. Handlingsmål for 2030 i Kunming-planen som legger til rette for omstilling av sektorer som er involvert i tap av biomangfold, herunder sektorene for næringsmidler og jordbruk, skogbruk, fiskeri, infrastruktur, gruvedrift og råvarer, ressursbruk og finanssektoren. Antall mål er begrenset for å sikre fokuserte og ambisiøse tiltak, og består av målsettinger som er essensielle for at vi skal nå 2030-målene. Målbeskrivelsene skal sørge for at alle aktører og sektorer, også de som ligger utenfor bevaringsmiljøet, vil forstå dem og handle på bakgrunn av dem. Der det er mulig, har vi definert målene på en måte som forhåpentligvis vil få gjenhør i den relevante sektoren. Hvert mål er «SMART», noe som betyr at de er målbare (kvalitativt eller kvantitativt), for å legge til rette for ansvarlighet og sporing av fremdriften.

Målindikatorene gir ytterligere detaljer om kritiske punkter man må sikre fremgang for. Det er viktig at målindikatorene blir identifisert, at det samlede antallet er håndterbart, og at de fokuserer på det som virkelig betyr noe for å oppnå visjonen for 2050. Hvert av målene som presenteres i diskusjonsnotatet kan måles med solide indikatorer, hvorav de fleste allerede eksisterer.

De globale målene bidrar til å oppnå formålet og er derfor universelle og uatskillelige på globalt nivå.

Fremgangsmåte

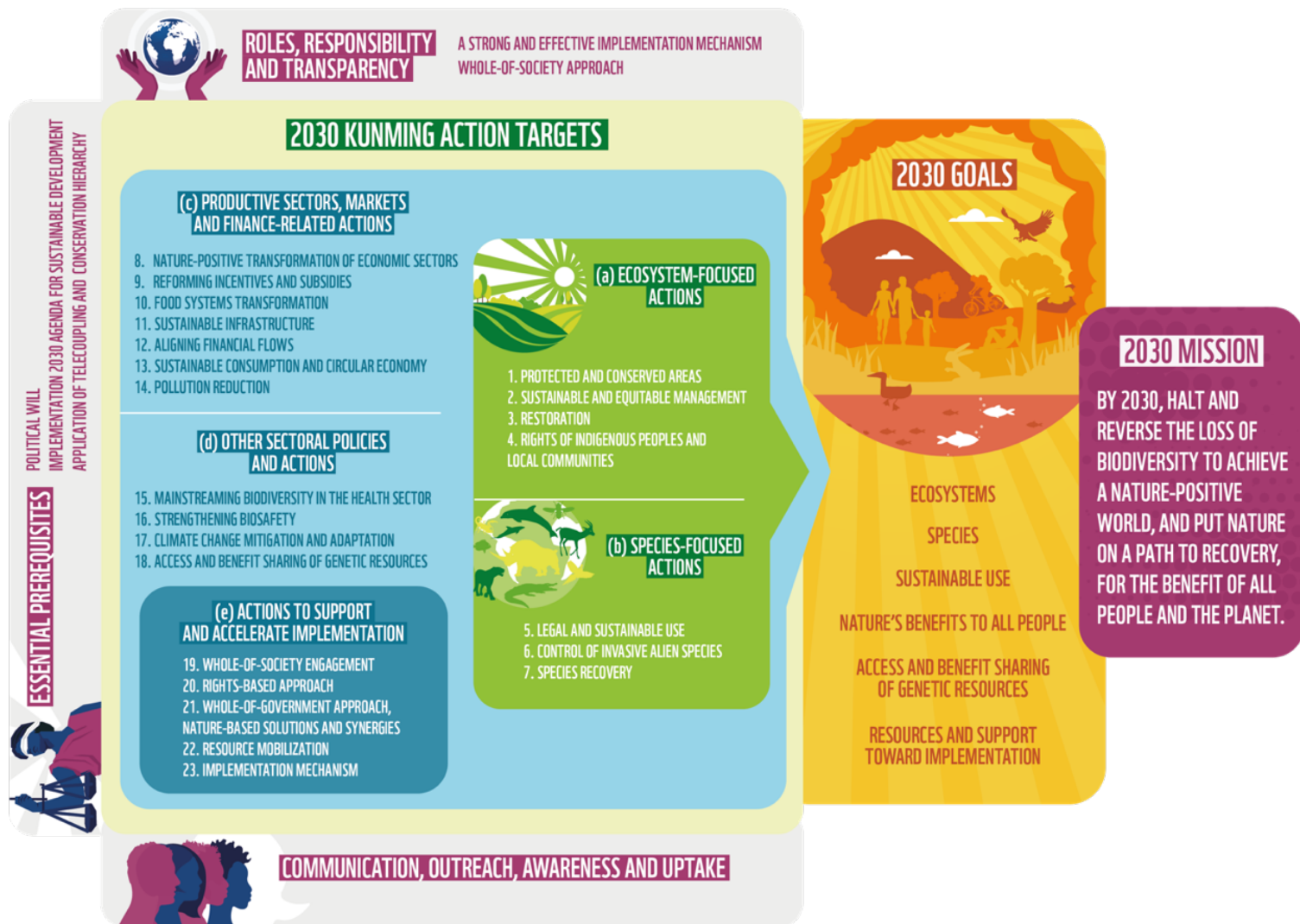
Forslagene beskriver:

Del D. Essensielle forutsetninger som er avgjørende for å oppnå målene.

Del E. Roller, ansvarsområder og åpenhet

- En sterk og effektiv *gjennomføringsmekanisme* som fremmer forpliktelser, ansvarlighet og åpenhet.
- *Hele samfunnet: roller og ansvarsområder*

Del F. Kommunikasjon, rekkevidde, bevissthet og utbredelse

(A) Formål 2030

INNEN 2030 STOPPE OG REVERSERE TAPET AV BIOMANGFOLD FOR Å OPPNÅ EN NATURPOSITIV VERDEN⁴ OG LEGGE TIL RETTE FOR EN RESTAURERING AV NATUREN, TIL BESTE FOR ALLE MENNESKER OG FOR PLANETEN.

(B) Målbare resultatmål for 2030

Samtlige mål tar utgangspunkt i 2020, med mindre det er behov for større ambisjoner. I så fall bør man velge et bedre egnet år med tilgjengelige data. Alle målene bør følges av indikatorer⁵.

A. Økosystemer

Innen 2030 har arealene med sunne og motstandsdyktige økosystemer i ferskvann, til havs og til lands økt med 5 %, og integriteten, sammenkoblingen og forvaltningen av dem er forbedret, noe som gir naturbaserte løsninger⁶ på samfunnsmål.

B. Arter

Fra og med 2020 skal ingen arter dø ut som følge av menneskelig aktivitet, og innen 2030 har tilstanden til minst 30 % av truede arter forbedret seg, mens den gjennomsnittlige størrelsen på bestandene av stedeagne arter er økt med 20 %.

C. Bærekraftig bruk

Innen 2030 er miljøavtrykket fra produksjon og forbruk halvert.

D. Alle mennesker nyter godt av naturens goder

Innen 2030 er naturens goder tilgjengelige for alle mennesker, både dagens og fremtidige generasjoner. Denne tilgangen er blitt sikret og forsterket på en bærekraftig måte og blir rettferdig fordelt, noe som bidrar til realiseringen av retten til et trygt, rent, sunt og bærekraftig miljø og et stabilt klima for alle, og til å redusere risikoene for folkehelsen.

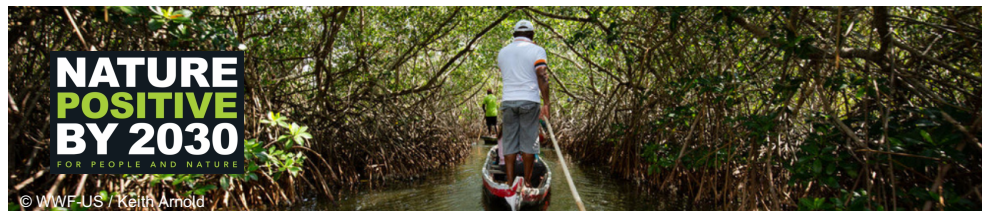
E. Felles tilgang til og utnyttelse av genetiske ressurser

Innen 2030 er tilgangen til og utnyttelsen av genetiske ressurser og tilhørende tradisjonell kunnskap blitt lovlig og bærekraftig, og godene fra utnyttelsen av genetiske ressurser er blitt vesentlig forbedret og fordeles på en rettferdig og upartisk måte.

⁴ Dette betyr at det innen 2030 vil finnes mer natur enn i dag.

⁵ Et sterkt sett indikatorer er avgjørende for å oppnå fremgang i oppnåelsen av målene i Kunming-planen, for at partene og andre aktører skal kunne forstå hva som fungerer og ikke, og for å kunne gjøre nødvendige justeringer i politikk og tiltak. Det er viktig at det er noen hovedindikatorer som alle parter følger med på, og som vil gjøre det mulig for oss alle å forstå hvorvidt vi beveger oss i riktig retning og i riktig tempo. I tillegg bør hvert mål måles med spesifikke indikatorer.

⁶ I tråd med [IUCNs globale standard for naturbaserte løsninger](#).

F. Ressurser og støtte til gjennomføring

Innen 2030 vil all finansiering av biomangfold, både offentlig og privat, så vel som kapasitetsbygging og tekniske overføringer for en effektiv gjennomføring av Kunming-planen ha økt betydelig, samtidig som offentlige og private pengestrømmer er blitt tilpasset de tre målene til Konvensjonen, forsterket og støttet av egnede utviklingsstrategier, pengepolitikk og en effektiv og synergetisk utnyttelse av de finansielle ressursene.

(C) Målbare handlingsmål i Kunming-planen som vil sikre en omstilling

Hvert av handlingsmålene i Kunming-planen kan bidra til flere resultatomål og knyttes til egnede indikatorer.

Samtlige mål som krever en referanse, tar utgangspunkt i 2020, med mindre det er behov for større ambisjoner. I så fall bør man velge et bedre egnet år med tilgjengelige data.

(a) ØKOSYSTEM-FOKUSERTE TILTAK

1. Verneområder og områder som er beskyttet med andre effektive arealbaserte bevaringstiltak

Innen 2030 beskytte minst 30 % av landområder, vann på landjorda, kyststrøk og marine områder gjennom økologiske nettverk av effektivt og rettferdig forvaltede, økologisk representative og vel sammenkoblede områder som er vernet eller beskyttet av andre effektive arealbaserte bevaringstiltak (OECM-er), integrert i større land- og havområder, for særlig å sikre at verdien av arealer som er av stor betydning for biomangfoldet og økosystemtjenestene, for eksempel nøkkelområder for biomangfold (KBA-er) og økologisk eller biologisk signifikante marine områder (EBSA-er), blir dokumentert og bevart.

2. Bærekraftig og upartisk forvaltning

Innen 2030 forvalte 100 % av vannområder, landområder, kyststrøk og marine økosystemer på en bærekraftig, effektiv og upartisk måte, blant annet ved å bruke omfattende økosystembaserte tilnærminger og integrert arealplanlegging som respekterer den økologiske integriteten til områder som er særlig viktige for biomangfoldet og økosystemtjenestene.⁷

DEN FORESLÅTTE KUNMING-PLANEN SETTER OPP EN AMBISIØS GLOBAL HANDLINGSPLAN FOR Å STOPPE OG REVERSERE TAPET AV BIOMANGFOLD, SLIK AT VERDEN BLIR NATURPOSITIV INNEN 2030.

Planen inneholder et sett med 23 målbare handlingsmål som vil sikre en omstilling, fordelt på følgende deler:

- Økosystem-fokuserte tiltak
- Arts-fokuserte tiltak
- Tiltak relatert til produksjonssektorer, markeder og finans
- Andre sektorbestemte politiske virkemidler og tiltak
- Tiltak som støtter og fremskynder gjennomføringen

⁷ For eksempel nøkkelområder for biomangfold (KBA-er) og økologisk eller biologisk signifikante marine områder (EBSA-er).

3. Restaurering

Innen 2030 restaurere minst 50 % av det samlede arealet av svekkede økosystemer, med særlig vekt på å styrke sammenkoblingen og å restaurere områder som er særlig viktige for biomangfoldet og økosystemtjenestene.⁸

4. Urfolks og lokalbefolknings rettigheter

Innen 2030 på en egnet måte anerkjenne og sikre 100 % av rettighetene til land- og vannområder som tradisjonelt og i fellesskap styres av urfolk og lokalebefolkning, for å bevare og på en bærekraftig måte bruke biomangfoldet, og respektere deres rett til fritt og informert forhåndssamtykke.

(b) ARTS-FOKUSERTE TILTAK

5. Lovlig og bærekraftig bruk

Innen 2030 få på plass og gjennomføre tiltak som sikrer at all direkte og indirekte høsting, handel med og bruk av ville arter som lever på land, i ferskvann og i marine miljøer er lovlig, bærekraftig og trygg, herunder ved å ta i bruk en økosystemtilnærming til fiskeriene, og raskest mulig ta tak i både etterspørselen etter og forsyningen av ulovlige produkter fra villlevende dyr.

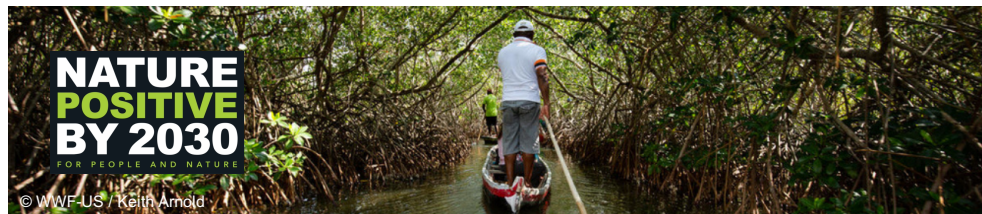
6. Kontroll med invaderende fremmede arter

Innen 2030 redusere omfanget av nye innføringer av fremmede invaderende arter med minst 50 %, samtidig som man forvalter og kontrollerer allerede introduserte arter for å forhindre ytterligere virkninger på biomangfoldet og, der det er mulig, reverserer de eksisterende virkningene, med vekt på særlig sårbare økosystemer, herunder små øyer.

7. Tiltak for å reetablere arter

Innen 2030 gjennomføre effektive og intensive reetableringstiltak for arter hvis overlevelse er avhengig av slike tiltak, eller som ikke kan reetableres eller opprettholdes på annen måte, – både i deres opprinnelige habitater eller andre steder (om nødvendig) – herunder ved å styrke sameksistensen mellom mennesker og andre arter ved å redusere konfliktene mellom dem.

⁸ Som over

(c) TILTAK RELATERT TIL PRODUKSJONSSEKTORER, MARKEDER OG FINANS

8. Naturpositiv omstilling av økonomiske sektorer

Innen 2030 utvikle og gjennomføre sektorspesifikke og inkluderende nasjonale, regionale og globale handlingsplaner for mat og jordbruk, skogbruk, fiskerier, infrastruktur, turisme, energi og gruvedrift, produksjon og prosessering, helse og andre relevante sektorer – med deres nasjonale og transnasjonale forsyningskjeder – for å legge om til en bærekraftig, rettferdig og naturpositiv sirkulærøkonomi som tar hensyn til verdien av biomangfold.

9. Endre insentiver og subsidier

Innen 2025 eliminere eller endre bruksformålet for 50 %, og innen 2030 for 100 %, av alle insentiver (herunder subsidier) som er skadelige for biomangfoldet, slik at de blir naturpositive, ved å utvikle og gjennomføre nasjonale handlingsplaner.⁹

© James Morgan / WWF-US

10. Omlegging av matsystemer

Innen 2030 legge om matsystemene for å sikre at de bidrar til biomangfoldet, folkehelsen og planetens tilstand og leverer nok næringsrik og kulturelt akseptabel mat til alle, i dag og i fremtiden, og i særdeleshet:

- a) *Sørge for at produksjonen fra jordbruk, fiskerier og akvakultur er helt bærekraftig og bidrar til biomangfold ved å ta i bruk agroøkologiske tilnærminger til jordbruk og en økosystemtilnærming til fiskerier og akvakultur.*
- b) *Beskytte og støtte restaureringen av biomangfold i jordbruket, pollinatorer og organismer som er avgjørende for jordas fruktbarhet og helse, og investere i restaurering og rehabilitering i stor skala.*
- c) *Redusere matavfall og tap etter innhøsting med 50 %.*
- d) *Redusere det globale avtrykket fra menneskelig ernæring med 50 %, og samkjøre folkehelse med planetens helsetilstand.*

11. Bærekraftig infrastruktur

Innen 2030 sørge for at infrastruktur og byutvikling har minimal innvirkning på områder som er særlig viktige for biomangfold og økosystemtjenester, og maksimere motstandsdyktigheten mot klimaendringer, på følgende måter:

- a) *Prioritere bruken og forbedringen av eksisterende infrastruktur og naturbaserte løsninger, og*
- b) *Bruke strategisk miljøkonsekvensanalyse, og helhetlig arealplanlegging for land- og havområder*

12. Tilpasse pengestrømmene

⁹ Sammenlikne UNEP/CBD/COP/DEC/XI/3, vedlegget, mål nr. 3: [XI/3. Overvåkingsprosess for gjennomføring av Strategic Plan for Biodiversity 2011–2020 og Aichi-målene for biomangfold.](#)

Innen 2025 styrke eller utvikle, og innen 2030 implementere, juridiske tiltak for at offentlige og private finansinstitusjoner og næringsliv skal tilpasse pengestrømmer etter målene i Kunming-planen, inkludert ved å:

- a) *Innlemme biomangfold i økonomiske beslutningsprosesser og strategier,*
- b) *Ta i bruk krav til opplysningsplikt om naturrisiko, konsekvenser og muligheter, og*
- c) *Utvikle egnede taksonomier.*

13. Bærekraftig forbruk og sirkulærøkonomi

Innen 2030 sørge for at ressursbruken ligger innenfor planetens tåleevne, særlig gjennom å:

- a) *Redusere nettoforbruket av alle stoffer/materialer (mineraler, metaller og ikke-metaller) med 40 % og gjøre globale mønstre for materialforbruk mer rettferdige,*
- b) *Redusere bruken av kilder til biomasse (trær og avlinger) til energiproduksjon med 50 % og redusere den samlede etterspørselen etter biomasse med 15,5 %, og*
- c) *Ta i bruk politiske virkemidler og andre tiltak som styrker etterspørselen etter miljøvennlige produkter og tjenester, og som stimulerer en tilpasning til sirkulærøkonomi og grønne forretningsmodeller i stor skala.*

14. Reduksjon av forurensing

Innen 2030 forebygge, kontrollere og vesentlig redusere alle former for forurensing til nivåer som ikke er skadelige for økosystemenes funksjoner, biomangfoldet og folkehelsen, herunder ved å eliminere plastforurensingen og halvere bruken av biocider.

(d) ANDRE SEKTORBESTEMTE POLITISKE VIRKEMIDLER OG TILTAK

15. Integrere biomangfold i helsesektoren¹⁰

16. Styrke biosikkerheten.

Innen 2030 styrke eller etablere og gjennomføre tiltak som forhindrer potensielle skadevirkninger som følge av utnyttelsen av biomangfold, herunder levende modifiserte organismer fra bioteknologi, på planetens tilstand og på folkehelsen, biomangfoldet og økosystemtjenestene.¹¹

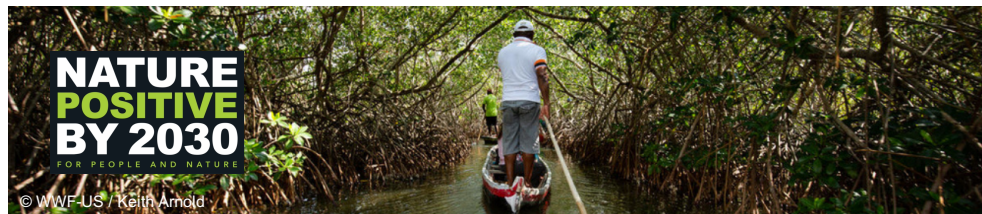
17. Virkninger av klimaendringer og naturbaserte løsninger

Innen 2030 styrke eller få på plass og gjennomføre tiltak som sikrer at klimaendringenes innvirkning på økosystemer reduseres til et minimum, og at bruken av naturbaserte løsninger maksimeres, slik at man kan tilpasse seg og motvirke klimaendringer, redusere risikoen for og følgene av katastrofer og oppnå merfordeler for biomangfoldet og menneskelig utvikling.

¹⁰ Et handlingsmål om å styrke integrasjonen av biomangfold i helsesektoren bør være med i rammeverket. Innholdet bør baseres på punktene i og drøftelsene av Global Plan of Action on Biodiversity and Health.

¹¹ Dette målet kan handle om bioteknologi og levende modifiserte organismer. Formuleringen som er foreslått her, er et uttrykk for WWFs forslag om at det kan være nyttig å se på muligheten for en bredere tilnærming til biosikkerhet som også tar hensyn til behovet for å redusere fremveksten av nye zoonoser og fremtidige pandemier.

**STYRKE ELLER FÅ PÅ Plass OG
GJENNOMFØRE TILTAK SOM SIKRER AT
KLIMAENDRINGENES INNVIRKNING PÅ
ØKOSYSTEMER REDUSERES TIL ET MINIMUM,
OG AT BRUKEN AV NATURBASERTE
LØSNINGER MAKSIMALISERES, SLIK AT MAN
KAN TILPASSE SEG OG MOTVIRKE
KLIMAENDRINGER OG REDUSERE RISIKOEN FOR
AT DET OPPSTÅR KATASTROFER.**

18. Felles tilgang til og utnyttelse av genetiske ressurser

Innen 2030 er tilgangen til og utnyttelsen av genetiske ressurser og tilhørende tradisjonell kunnskap blitt lovlig og bærekraftig, og godene fra dette er blitt vesentlig forbedret og fordeles på en rettferdig og upartisk måte.

(e) TILTAK SOM STØTTER OG FREMSKYNDER GJENNOMFØRING

19. Engasjement fra hele samfunnet

Innen 2022 etablere eller styrke felles plattformer om biomangfold for flere aktører og flere sektorer, og liknende mekanismer som får med seg offentlige og private sektorer og sivilsamfunnet på alle nivåer for å sikre følgende:

- a) *Koordinering, åpenhet og effektivitet i gjennomføringen av Kunming-planen, og*
- b) *Full og effektiv deltakelse fra urfolk og lokalbefolkning, kvinner, jenter og ungdom i beslutningsprosesser relatert til biomangfold, og en gjennomføring som påvirker levebrødet og ressursene deres.*

20. Rettighetsbasert tilnærming

Innen 2030 fremme tilrettelegging av og etablering, gjennomføring og overvåking av egnede rettslige og politiske rammeverk og andre virkemidler som:

- a) *garanterer menneskerettighetene i gjennomføringen av Kunming-planen, herunder retten til et trygt, rent, sunt og bærekraftig miljø og tilgang til rettsmidler («rett til rett»),*
- b) *respekterer, anerkjenner og integrerer bruken av tradisjonell kunnskap, nyvinninger, skikkene til urfolk og lokalbefolkning, kvinner, jenter og ungdom, og*
- c) *støtter og beskytter de som arbeider for miljørelaterte menneskerettigheter.*

21. Tilnærming for alle offentlige myndigheter, naturbaserte løsninger og synergier

Innen 2030 fullt ut integrere verdien av biomangfold i alle planleggings- og utviklingsprosesser og tiltak for helse, fattigdomsbekjempelse, klima og styrking av økonomien på alle nivåer, med en tilnærming for myndigheter på alle nivåer, med følgende formål:

- a) unngå negative og bidra til positive virkninger på biomangfoldet
- b) utnytte hele potensialet ved naturbaserte løsninger, og
- c) maksimere synergier og samsvar mellom forskjellige nasjonale og globale politiske retningslinjer og prosesser

22. Ressursmobilisering

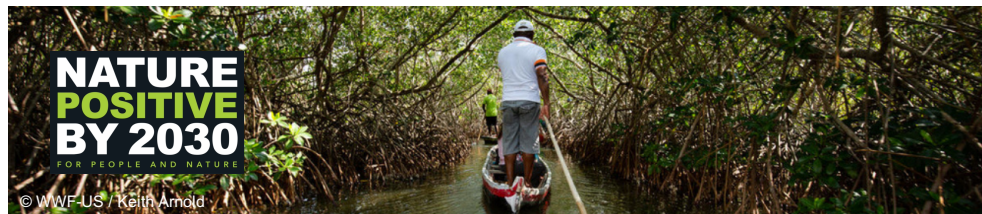
I betydelig grad og på en konsekvent måte øke ressursene fra alle kilder til gjennomføring av Kunming-planen, herunder en økning av internasjonale pengestrømmer til utviklingsland [med 100 %], i tillegg til relevant kapasitetsbygging og teknisk og vitenskapelig samarbeid, teknologioverføring og nyskaping, for å sikre følgende:

- a) Innen 2025 utvikle nasjonale økonomiplaner for å vurdere landsspesifikke finansielle kostnader, behov, avvik og løsninger relatert til biomangfold, og innen 2030 gjennomføre disse i henhold til standardiserte metoder.¹²
- b) Innen 2025 er den samlede internasjonale tilstrømmingen av biomangfold-relaterte økonomiske ressurser til utviklingsland økt med minst [100 %], et nivå som i hvert fall opprettholdes helt til 2030, ved at man bruker det gjennomsnittlige årlige forbruket til biomangfoldtiltak for årene 2016–2018 som referansebane.
- c) Innen 2030 dekke nasjonalt bestemte kapasitetsbehov med en full gjennomføring av det langsiktige strategiske rammeverket for kapasitetsbygging, herunder teknisk og vitenskapelig samarbeid, teknologioverføring og nyskaping, for å støtte Kunming-planen.¹³

¹² For eksempel BIOFIN-metodologien.

¹³ Vedtak forventes ved COP15

23. Effektiv gjennomføring

Etablere en effektiv og omfattende syklisk gjennomføringsmekanisme som inneholder de tre følgende komponentene: Innen 2022 omsette Kunming-planen og målene dens i relevante nasjonale og regionale planleggingsprosesser, herunder med styrking av nasjonale strategier og handlingsplaner for biomangfold (NBSAP-er); innen 2024 gå gjennom fremgangen som er gjort med Kunming-planen; innen 2026 intensivere innsatsen for planer og tiltak på nasjonalt og regionalt nivå. Denne fireårige syklusen vil gjenta seg selv, med en ny gjennomgang av fremgangen innen 2028 og nok en intensivering av planer og tiltak innen 2030.

(D) Grunnleggende forutsetninger

Partene forplikter seg til å legge til rette for følgende grunnleggende forutsetninger for å gjennomføre Kunming-planen og målene i den. I tillegg vil effektive tiltak med disse forutsetningene bidra til at man oppnår andre samfunns mål. Nærmere bestemt:

1. Tilstrekkelig *politisk vilje* og anerkjennelse på høyeste stats- eller myndighetsnivå av det presserende behovet for å stoppe tapet av biomangfold og for å nå målene i Kunming-planen. I så måte trengs det innsats fra offentlige myndigheter på alle nivåer, under ledelse av statsoverhoder eller statsledere, for å sikre at finansdepartementene, planleggings- eller utviklingsdepartementene og alle relevante sektordepartementer og etater integrerer biomangfold i planene sine. Derfor er alle fullt forpliktet og engasjert og vil samarbeide med alle relevante aktører og rettighetshavere for i fellesskap (i) å fastsette og gjennomføre prioriteringer, strategier, planer og tiltak, og sette av økonomiske og andre ressurser, for å sikre en samkjøring av pengestrømmer med bevaring av mangfold, (ii) å internalisere verdiene av naturen og retten til et trygt, rent, sunt og bærekraftig miljø, og (iii) anerkjenne kostnadene ved ikke å gjøre noe.
2. *Effektiv gjennomføring av verdens felles arbeidsplan for en bærekraftig utvikling innen 2030* og oppfyllelse av bærekraftsmålene, for eksempel målene om høy kvalitet på utdanningen, likestilling mellom kjønnene, mindre ulikhet, og fred og rettferdighet, så vel som bærekraftig produksjon og forbruk.
3. Bruk av konseptet *telekobling*¹⁴ ved at man etablerer eller styrker mekanismer for å håndtere tap og forringelse av naturen som følger av sosioøkonomiske prosesser, miljøprosesser og aktiviteter som ligger utenfor virkeområdet til den nasjonale jurisdiksjonen (f.eks. negativ innvirkning på miljøet i områder som ligger utenfor landets grenser, eller negative virkninger i andre land som skyldes utflytting av økonomiske aktiviteter eller innenlands forbruk av importvarer)¹⁵.
4. Anvendelse av et *bevaringshierarki* for trinnvis foretrukne tiltak (unngå, avbøte, restaurere, kompensere, eller andre bevaringstiltak), herunder for forvaltning av utilsiktede virkninger, for alle prosjekter og programmer av alle relevante sektorer.

¹⁴ [Telekobling](#) sikter til at prosesser som følger av menneskelig aktivitet på en del av kloden, påvirker et (eller flere) fjerntliggende område(r) av verden på en bestemt måte.

¹⁵ Jf. artikkel 4 i Konvensjonen.

**NATURE
POSITIVE
BY 2030**
FOR PEOPLE AND NATURE

© WWF-US / Keith Arnold

WWF
NATURPOSITIV INNEN 2030:
KUNMING-PLANEN FOR NATUR
OG MENNESKER 2021–2030

(E) Roller, ansvarsområder og åpenhet

(a) GJENNOMFØRINGSMEKANISME

Gjennomføringsmekanismen i Kunming-planen bygger på en omfattende og syklisk prosess for å presentere, revidere og trappe opp:

Presentere

En gjenspeiling av Kunming-planen og målene dens i relevante planleggingsprosesser, herunder styrkede og oppdaterte nasjonale strategier og handlingsplaner for biomangfold.

Revidere

Periodiske revisjoner av gjennomføringen for å samle de globale tiltakene, etterfulgt av en global inventering for å vurdere fremdriften på globalt nivå. Revisjonen baseres på oppdaterte nasjonalrapporter som gir større åpenhet og konsistens, legger til rette for en samling av fremdriften fra nasjonalt til globalt nivå, forbedrer sammenlignbarheten ved å inkludere felles og standardiserte indikatorer, og som samkjøres med rapporteringsforpliktelsene i (de andre) Riokonvensjonene, konvensjoner om biomangfold, og 2030-agendaen for bærekraftig utvikling.

Trappe opp

Etter at partene i fellesskap har vurdert den globale inventeringen og hvor langt man er kommet i å oppnå de globale målsettingene i Kunming-planen, vil de bruke den innhentede informasjonen til å intensivere gjennomføringen av planer og tiltak for biologisk mangfold.

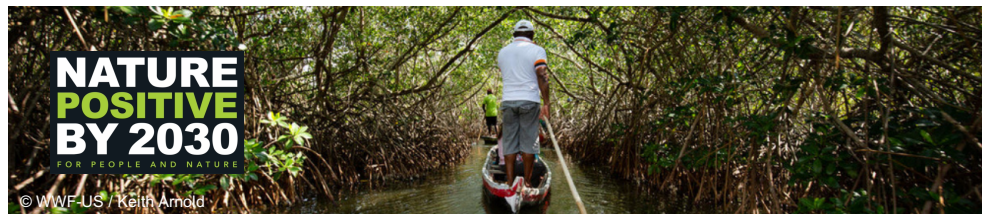
Det bør gis en detaljert veiledning i gjennomføringsmekanismen i en dedikert COP15-beslutning.

(b) HELE SAMFUNNET: ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER

1. Det primære ansvaret for at Kunming-planen skal gjennomføres i sin helhet, og for at man skal oppfylle formålet med og nå målene i den, ligger på høyeste stats- eller myndighetsnivå hos konvensjonspartene. Gjennomføringen av Kunming-planen representerer et nødvendig skritt for å oppfylle partenes forpliktelser i henhold til Konvensjonen. Dette inkluderer et ansvar for å iverksette egnede virkemidler som ligger innenfor hver parts kompetanseområde, herunder å vedta lover og forordninger, treffe administrative tiltak og kontrolltiltak så vel som rettslig bindende og gjennomførbare nasjonale og regionale målsettinger.

© naturepl.com / Tim Laman / WWF

2. FN-organer, regionale organisasjoner og finansinstitusjoner bør yte koordinert, lett tilgjengelig, betimelig og forutsigbar støtte til partene og andre aktører for at disse skal kunne oppskalere kapasitet og gjennomføringsevne, slik at man oppnår målene med Kunming-planen.
3. Organisasjoner og selskaper i privat sektor bør iverksette tiltak for å unngå å skade biomangfoldet og bidra til å realisere relevante målsettinger etter 2020, slik at man kan reversere tapet av biomangfold, herunder ved å opplyse om økonomiske risikoer og virkninger relatert til tap av natur.
4. Ikke-statlige organisasjoner, sivile organisasjoner, urfolk og lokalbefolkninger, ungdommer og kvinner øker innsatsen for å kommunisere, lære opp og fremme tiltak fra offentligheten, og tenker nytt og jobber for å skalere opp de naturpositive virkningene.

(F) Kommunikasjon, rekkevidde, bevissthet og utbredelse

Tilstrekkelig bevissthet og mobilisering, med støtte fra alle aktørene, er nødvendig. Det er sterkt behov for begge deler; Kunming-planen som en global handlekraftig avtale og det at hele samfunnet engasjerer seg. Dette inkluderer spesifikke tiltak for bevisstgjøring og mobilisering, tilrettelagt av Sekretariatet for Konvensjonen om biologisk mangfold (SCBD), for å mobilisere milliarder av støttespillere til Kunming-planen.

Vedlegg

Det globale rammeverket for biomangfold bør inkludere et rammeverk for overvåking (noe som ikke er med i dette diskusjonsnotatet) med indikatorer for målsettingene.

Working to sustain the natural
world for the benefit of people
and wildlife.

together possible.

panda.org

WWF, 28 rue Mauverney, CH-1196 Gland, Sveits. Tlf. +41 22 364 9111

CH-550.0.128.920-7

Varemerkene WWF® og World Wide Fund for Nature® og ©1986 Panda-symbolet eies av WWF-World Wide Fund For Nature (tidligere kjent som World Wildlife Fund), på norsk WWF Verdens naturfond. Med enerett.